

پیشرفت در کاهش شکنجه در افغانستان و راه طولانی پیش رو

کابل، ۱۷ اپریل ۲۰۱۹ - ملل متحد در گزارش تازه خود در مورد برخورد با توقیف شدگان مرتبط با منازعات مسلحانه در افغانستان که امروز به نشر رساند، کاهش امیدوارکننده ای را در شمار قضایای شکنجه از سال ۲۰۱۶ به ثبت رسانده است، اما در مورد شمار بالای گزارش های توقیف شدگان در مورد شکنجه و بد رفتاری ابراز نگرانی می کند.

گزارش مشترک هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) و دفتر حقوق بشر ملل متحد که در اولین سالگرد پیوستن افغانستان به پروتوکول اختیاری کنوانسیون منع شکنجه به نشر رسید، دریافته است که نزدیک به یک سوم توقیف شدگان مرتبط به منازعات مسلحانه که با آنها مصاحبه صورت گرفته است گزارش های معتبر و موثق در مورد شکنجه شدن و بد رفتاری ارائه نموده اند. این گزارش بر اساس مصاحبه با ۶۱۸ توقیف شده که از تاریخ ۱ جنوری ۲۰۱۷ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۸ در ۷۷ توقیف گاه در ۲۸ ولایت کشور در توقیف به سر می برده اند، تهیه شده است.

این گزارش پیشرفت ها در تطبیق پلان ملی افغانستان در مورد از بین بردن شکنجه از سوی حکومت را تأیید می نماید که تطبیق این پلان در کاهش شکنجه و بد رفتاری با توقیف شدگان منازعات مسلحانه در ادارات مختلف امنیتی در سراسر کشور نتایج محسوسی داشته است.

در مجموع در میان کسانی که در توقیف نیروهای ملی دفاعی و امنیتی افغان قرار دارند، براساس گزارش نمونه ای توقیف شدگان ۳۲ درصد از وجود شکنجه و بد رفتاری گزارش داده اند که در مدت مشابه گزارشدهی قبلی (۱ جنوری ۲۰۱۵ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۱۶) این شمار ۳۹ درصد بوده است. به ویژه این کاهش در سال ۲۰۱۸ بیشتر قابل توجه بوده است. به طور خاص در توقیف گاه های امنیت ملی وقوع شکنجه و بد رفتاری با مصاحبه شوندگان از ۲۹ درصد به ۱۹ درصد در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است. و در میان توقیف شدگان مرتبط به منازعات مسلحانه که از سوی پولیس ملی افغان بازداشت شده اند، نسبت به دوره گزارش دهی قبلی شمار کسانی که در مورد شکنجه و بد رفتاری گزارش داده اند از ۴۵ درصد به ۳۱ درصد کاهش یافته است. جوانان در معرض خطر بیشتر بد رفتاری قرار داشتند.

در حالیکه کاهش در شمار این قضایا امیدوارکننده است، گزارش خاطر نشان می سازد که "کاهش در استفاده از شکنجه و یا بد رفتاری تاکنون به حد کافی نیست که نشان دهنده اقدامات لازمی اصلاحی باشد." شایع ترین نوع شکنجه و بد رفتاری، لت و کوب گزارش شده است. بیشتر توقیف شدگان گفته اند که شکنجه به منظور اخذ اعتراف اجباری شده اند و زمانی که آنها این کار را انجام داده اند، بد رفتاری متوقف شده است.

همچنان با توجه به موقعیت توقیف خانه ها، تفاوت های عمده ای در میزان شکنجه و بد رفتاری وجود دارد. در حالیکه به طور متوسط ۳۱ درصد از نظارت خانه های پولیس ملی افغان از شکنجه و بد رفتاری گزارش داده اند، این رقم در نظارت خانه پولیس ملی افغان در کندهار ۷۷ درصد و بسیار نگران کننده می باشد، به شمول ادعای انواع شکنجه های ظالمانه مانند خفک کردن، شوک برقی، کش کردن آلت تناسلی و آویزان کردن از سقف. ادعاهایی مبنی بر ناپدید شدن افراد در کندهار نیز در دوره گزارشدهی وجود داشته است.

در حالیکه این گزارش نشاندهنده پیشرفت های قابل ملاحظه ای در توقیف گاه های امنیت ملی در قندهار و هرات است، برخورد با توقیف شدگان مرتبط به منازعات مسلحانه در برخی از توقیف گاه های امنیت ملی به ویژه در توقیف گاه های واقع در ولایات کابل، خوست و سمنگان و همچنان برخورد با توقیف شدگان توسط بخش مبارزه با تروریسم امنیت ملی همچنان نگران کننده است. این گزارش همچنین نمونه هایی از توقیف های غیرقانونی و خودسرانه، از جمله دستگیری های دسته جمعی، توسط نیروهای خاص امنیت ملی و نیروهای حمایتی مستقر در خوست را برجسته ساخته است.

این گزارش همچنان در مورد شرایط نامناسب توقیف، بشمول مشاهده ازدحام، روشنایی نامناسب، استفاده از سلول انفرادی به عنوان تنها اقدام انضباطی، محدودیت در ملاقات با خانواده و محدودیت دسترسی به وکلای مدافع در توقیف خانه که توسط اردوی ملی افغان در پروان اداره می شوند، ابراز نگرانی می کند.

تدامیچی یاماموتو نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل متحد برای افغانستان گفت: "ما از اقداماتی که دولت برای جلوگیری و بررسی موارد شکنجه و بد رفتاری در طی دو سال گذشته انجام داده است، استقبال می کنیم. با این حال، همانطوریکه گزارش ما

نشان می دهد، هنوز هم راه طولانی برای ریشه کن کردن این عمل فجیع در میان توقیف شدگان منازعات مسلحانه باقی است. احترام به حاکمیت قانون و حقوق بشر بهترین راه برای ایجاد شرایط صلح پایدار است."

این گزارش بر تخطی ها و چالش ها در بخش های دیگر، از جمله محدودیت های قانونی در مورد حق توقیف شدگان منازعات مسلحانه بر نظارت قضایی، عدم تطبیق ضمانت های اجرایی کلیدی و سایر تدابیر محافظتی قانونی دیگر برای جلوگیری از شکنجه (معاینات صحی، دسترسی به وکلای مدافع و غیره)؛ تداوم عدم پاسخگویی برای عاملین شکنجه با تعقیب عدلی بسیار محدود؛ و فقدان امکانات موثر برای داشتن سیستم قضایی یا اداری جبران خساره تاکید دارد.

میشل بشلت کمیشنر عالی ملل متحد در بخش حقوق بشر گفت یافته های این گزارش نشان می دهد که سیاست هایی که برای مقابله با شکنجه و بدرفتاری در نظر گرفته شده بود، تأثیر گذار بوده اند - اما کافی نیستند.

بشلت گفت: "یک سال قبل، در این روز، دولت افغانستان با الحاق پروتوکول اختیاری کنوانسیون منع شکنجه خود را به جلوگیری از شکنجه متعهد ساخت."

"من از دولت می خواهم که برای ایجاد یک مکانیزم پیشگیرانه ملی جهت حصول اطمینان از بررسی مستقل و بی طرفانه در مورد رفتار با توقیف شدگان، سریعاً اقدام کند. یک نظارت دقیق از این نوع، که بازدید های اعلام نشده به توقیف گاه ها را قادر بسازد و آگاهی در مورد علل وقوع شکنجه و بدرفتاری در مطابقت با قانون بین المللی حقوق بشر را افزایش دهد، می تواند راه طولانی رسیدن به هدف نهایی برای محو کامل شکنجه را بیماید."

این گزارش در مورد چگونگی وضعیت و برخورد با توقیف شده گان توسط عناصر ضد دولتی بحث نمی کند.

* * *

گزارش مکمل، "برخورد با توقیف شده گان منازعه در افغانستان: جلوگیری از شکنجه و بدرفتاری در قانون منع شکنجه" در اینجا قابل دسترس است:

<https://unama.unmissions.org/treatment-conflict-related-detainees-afghan-custody>

* * *

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) از مردم و دولت افغانستان برای رسیدن به صلح و ثبات حمایت می کند. بر مبنای ماموریت این سازمان منحصراً یک ماموریت سیاسی، یوناما از حل و فصل منازعات و جلوگیری از آن، افزایش سهم گیری و انسجام اجتماعی و همچنان از تحکیم همکاری های منطقوی پشتیبانی می نماید. این ماموریت از حکومتداری موثر، ترویج مالکیت امور توسط افغان ها و ادارات پاسخگو که بر مبنای احترام به حقوق بشر ایجاد شده اند، حمایت می کند. یوناما 'مساعی جمیله' و سایر خدمات کلیدی به شمول اقدام های دیپلماتیک با توسل به اصل استقلالیت، بی طرفی و یکپارچگی این سازمان را برای جلوگیری از بروز، افزایش و گسترش منازعات فراهم می نماید. این ماموریت حمایت بین المللی در راستای پیشرفت افغان ها و اولویت ها در زمینه امور بشری را هماهنگ می کند.